

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Vår ref.
2020/10014

Deres ref.

Dato
30.11.2020

Høringssvar - forslag til endringer i forvaltningsloven m.m. – utvidet adgang til informasjonsdeling

Sekretariatet for konfliktrådene (Sfk) viser til høringsbrev av 2. september 2020 vedrørende forslag til endringer i forvaltningsloven. Det foreslås blant annet en utvidet adgang for forvaltningsorganer til å dele taushetsbelagte opplysninger med andre forvaltningsorganer så langt det er nødvendig for å utføre oppgaver som ligger til mottakerorganet.

Sfk ønsker å påpeke innledningsvis at det i dag foregår parallelle prosesser mht. adgangen til informasjonsdeling som har betydning for vår virksomhet. I høringsforslaget til endringer i konfliktrådsloven, straffeloven, straffeprosessloven mv. foreslås det blant annet en midlertidig lovbestemmelse i konfliktrådsloven § 22 c som gir adgang til informasjonsdeling under straffegjennomføring i konfliktrådet ved nærmere fastsatte situasjoner, frem til ny personopplysningslov under varetekt og straffegjennomføring er vedtatt. Sfk ønsker å presisere at det er viktig at departementet koordinerer og ser høringsforslaget om endringer i konfliktrådsloven og denne høringen knyttet til endringer i forvaltningsloven i sammenheng, og om eventuelle endringer i forvaltningsloven påvirker informasjonsdelingsadgangen ifm. straffegjennomføring i konfliktrådet.

Om konfliktrådet

Konfliktrådet er en statlig tjeneste som tilbyr gjenopprettende møter som metode for å håndtere konflikter og lovbrudd. Hensikten er at partene gjennom dialog selv kan finne fram til gode løsninger enten det gjelder å gjøre opp for konkrete skader, eller gjenopprette krenkelser og mellommenneskelige relasjoner. Konfliktrådet håndterer ulike type saker. Konfliktrådene kan benyttes både i sivile saker og i egnede straffesaker på ulike trinn. Konfliktrådet har også ansvar for straffereaksjonene oppfølging i konfliktråd, ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, herunder et spesielt ansvar for unge i konflikt med loven.

Det finnes tolv konfliktråd over hele landet med til sammen ca. 140 ansatte og 550 meklere. Sfk har det faglige og administrative ansvaret for konfliktrådene og rapporterer til Justis- og beredskapsdepartementet.

Om taushetsplikten for konfliktrådet

For konfliktrådet er det hensiktsmessig å dele behovet for informasjonsdeling inn i to hovedkategorier; hhv. i de gjenopprettende møtene (meklingsmøtene) og under gjennomføring av

straffereaksjonene. Dette fordi det er ulikt behov og adgang til informasjonsdeling for disse to tilfellene. Vi utdyper dette nærmere under.

Konfliktrådets taushetsplikt er regulert av konfliktrådsloven § 9. Det følger av første ledd første setning at meklere og andre som utfører tjeneste eller arbeid for konfliktrådet plikter «å bevare taushet om det de i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om noens personlige forhold eller andre forhold som nevnt i forvaltningsloven § 13 første ledd». Videre er det presisert i § 9 første ledd andre setning at «som personlige forhold regnes også partenes navn, fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke bopel og arbeidssted».

Taushetspliktsregelen etter konfliktrådsloven går altså lengre enn forvaltningsloven § 13 ved at navn, fødested mm. som nevnt over også anses for å være personlige forhold og er dermed omfattet av taushetsplikten. Begrunnelsen for dette er at sakene i konfliktrådet ofte vil gjelde personlige forhold, og regelen er inspirert av den strenge taushetspliktregelen i barnevernloven § 6-7¹.

Det følger videre av konfliktrådsloven § 9 andre ledd at reglene i forvaltningsloven §§ 13 til 13 e gjelder «så langt de passer». Videre er det en egen bestemmelse i § 9 fjerde ledd som i utgangspunktet oppstiller et vitneforbud. Bestemmelsen begrenser adgangen til å gi vitneforklaring om taushetsbelagte opplysninger i retten i forhold til det som ellers gjelder etter de alminnelige reglene. Vitneforbudet er absolutt med hensyn til det partene har erkjent eller tilbudt under konfliktrådsmøtet, med mindre partene samtykker. Når det gjelder opplysninger om andre forhold enn hva som er erkjent eller tilbudt, kan retten bare ta imot forklaring etter en konkret avveining av hensynet til taushetsplikten og hensynet til sakens opplysning. I juridisk teori² er det lagt til grunn at begrensningene i vitnereglene kan få betydning for konfliktrådets adgang til å dele opplysninger med andre forvaltningsorganer. Der det er satt et vitneforbud for retten, må utgangspunktet være at man ikke kan dele tilsvarende opplysninger med andre forvaltningsorganer. Unntaket er konfliktrådets plikt til å orientere politiet og retten om utfallet av sakene, som må gå foran.

Behov for tydeliggjøring av dagens taushetspliktsregler for konfliktrådet

For konfliktrådet er det viktig å få frem at det er behov for en tydeliggjøring av taushetsplikten i lovens § 9 før vi kommenterer departements lovforslag nærmere. Bestemmelsen er relativt uklar på enkelte områder, og det kan tyde på at den ikke tar inn over seg at mandatet ble utvidet i 2014 ved at konfliktrådet har ansvar for å koordinere straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd. Bestemmelsen er en videreføring av rettstilstanden før konfliktrådsloven trådte i kraft i 2014, og mye tyder derfor på, og det gjelder særlig vitneforbudet i fjerde ledd, at begrensningene er rettet mot informasjonsdeling som skjer i forbindelse med meklingsmøtene.

Generelt sett er det gode grunner for denne utvidede taushetsplikten da sakene i konfliktrådet ofte gjelder personlige forhold. Selve ordningen med meklings tilsier særlig at partene skal kunne åpne seg i fortrolighet i meklingsmøter uten at disse opplysningene skal kunne deles med andre offentlige myndigheter. Likevel er det ikke nødvendigvis behov for så strenge taushetspliktsregler for straffegjennomføringssakene i konfliktrådet da straffegjennomføringen i konfliktrådet forutsetter en viss grad av tverrfaglig informasjonsutveksling. Vi ber om en tydeliggjøring av om den strenge tolkningen av konfliktrådsloven § 9 primært gjelder for deling av opplysninger fra meklingsmøtene

---

¹ Morten Holmboe – Kommentartutgave til konfliktrådsloven av 16, s. 64. Også i den nye høringen om forslag til endringer i konfliktrådsloven under punkt 3.1. står det at bestemmelsen tilsvarer barnevernloven § 6-7 og andre bestemmelser i særlovgivingen med utvidet taushetsplikt.

² Morten Holmboe - Kommentartutgave til konfliktrådsloven av 2016, s. 65.

eller også taushetsbelagte opplysninger under gjennomføring av straffereaksjonene. Et slikt eventuelt skille bør fremgå tydeligere i selve lovteksten i konfliktrådsloven § 9.

Vi ser også behov for å nevne et konkret eksempel der vi i dag er usikre på om gjeldende taushetspliktsregler for konfliktrådet åpner for informasjonsflyt av taushetsbelagte opplysninger for å fremme konfliktrådets oppgaver eller i forbindelse med saksforberedelse i konfliktrådet, jf. forvaltningsloven § 13 b. I integritetskrenkende saker der en gjerningsperson eksempelvis ønsker å møte et voldtektsoffer i konfliktrådet, vurderer Sfk at det kan være hensiktsmessig å kontakte Støttesenteret for kriminalitetsutsatte, eventuelt fornærmedes bistandsadvokat, for å få bistand til å kontakte fornærmede og vurdere om saken egner seg til konfliktrådsbehandling. Det fordrer imidlertid at vi deler taushetsbelagt informasjon om fornærmede uten at vedkommende har samtykket til dette. Sfk er noe usikker på om det er adgang til dette etter konfliktrådsloven § 9 med henvisning til forvaltningsloven § 13 b første ledd. Det ville vært en fordel om departementet kan tydeliggjøre hva som er terskelen for konfliktrådet til å dele taushetsbelagte opplysninger for at vi skal kunne løse våre oppgaver eller i forbindelse med saksforberedelse i konfliktrådet, enten i lovforarbeidene eller ved forskriftsfesting av dette.

Nærmere om konfliktrådets vurdering av høringsforslaget

Det sentrale i høringsforslaget er altså at taushetsbelagte opplysninger i alminnelighet skal kunne deles med andre organer når dette er nødvendig for å utføre oppgaver lagt til *mottakerorganet*, jf. forslag til ny forvaltningslov § 13 b første ledd nr. 7. Vi forstår det slik at det innføres en *adgang*, og ikke *plikt* til å dele slike opplysninger. Dagens forvaltningslov inneholder ingen alminnelig adgang til å dele taushetsbelagte opplysninger når dette er i mottakerorganets interesse, men kun der det er i *avgiverorganets* interesse, jf. forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 5.

Konfliktrådet ser i utgangspunktet ikke behov for en videre adgang til informasjonsflyt mellom offentlige organer for taushetsbelagte opplysninger fra meklingsmøtene.

Det aktualiserer seg imidlertid behov for å dele taushetsbelagte opplysninger under gjennomføring av straffereaksjonene vi har ansvar for. Det er presisert i høringen at det særlig kan være et slikt behov for å diskutere taushetsbelagt informasjon i koordineringsgruppene (KOG). KOGs mandat er blant annet å vurdere hvilke saker som er egnet for ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Sfk er enig med departementet i dette, men ønsker å presisere at det også kan være behov for dele slik informasjon i oppfølgingsteam, som skal følge opp ungdommen under straffegjennomføring. I dag løses dette ved at gjerningspersonen/ungdom gir samtykke til dette. Men hvis samtykke til deling av slike opplysninger fjernes, slik det er foreslått i høring om endringer av konfliktrådsloven, bør det lovfestes en adgang til å behandle, dvs. innhente og utlevere, taushetsbelagte personopplysninger for deltakerne i koordineringsgruppene og i oppfølgingsteam uavhengig av lovbestemt taushetsplikt, slik departementet altså foreslår i nevnte høring § 22 c.

For konfliktrådet er vi avhengige av at blant annet KOG og oppfølgingsteam fungerer godt. I høringen nevnt over om endringer i konfliktrådsloven foreslås det kun hjemmel til informasjonsdeling til de *faste* medlemmene i KOG, for eksempel barneverntjenestens representant. Det kan problematiseres om det i denne sammenheng er behov for informasjonsdeling også mellom andre enn de faste medlemmene. I denne sammenheng stiller vi spørsmål ved om høringsforslaget til forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 7 vil kunne supplere forslaget til ny konfliktrådslov § 22 c. Det vil i så fall kunne bety at forvaltningsorganer i medhold av dette nye forslaget i forvaltningsloven kan utlevere taushetsbelagt informasjon også til andre enn de faste medlemmene i KOG når det er i mottakerorganets interesse.

I høring til endringer av konfliktrådsloven med mer. s 21 står det at "innhenting av informasjon fra tjenester som ikke er direkte representert i gruppen, vil derfor måtte skje innenfor rammene av

andre lover". Andre lover her kan, slik Sfk forstår det, være forvaltningsloven. I høring til endringer i konfliktrådsloven s. 21 og 22 står det videre at det kun er barneverntjenesten som er representert i KOG som kan dele taushetsbelagt informasjon etter foreslått § 22 c. For andre barneverntjenester er adgangen til formidling av opplysninger avhengig av om det er tillatt etter bvt § 6-7 tredje ledd og fvl. §§ 13 a flg. Slik Sfk forstår det, åpner høringsnotatet til endringer i forvaltningsloven s. 55 for at den utvidede informasjonsdelingsadgangen *også* kan gjelde for barneverntjenesten. Det betyr, slik Sfk forstår det, i så fall at barnevernet som ikke er representert i KOG, vil få mulighet til å dele taushetsbelagt informasjon til konfliktrådet ved en utvidelse av forvaltningslovens bestemmelse om dette. For Sfk er det et stort behov for at dette avklares nærmere i lovforarbeidene.

Et annet område som belyser konfliktrådernes særlige behov for utvidet adgang til informasjonsdeling er tema radikalisering og voldelig ekstremisme. Direktoratsgruppen mot radikalisering og voldelig ekstremisme ledes og koordineres av Sekretariatet for konfliktrådene. Sekretariatet for konfliktrådene skal koordinere og følge opp bestillinger til direktoratsgruppen fra Justis- og beredskapsdepartementet samt departementsgruppen. Et av tiltakene i handlingsplan mot radikalisering og voldelig ekstremisme etter revisjonen i 2020 omhandler utprøving av nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring. Dette fordrer informasjonsutveksling mellom ulike forvaltningsorgan.

Sfk ønsker å presisere at reglene som er foreslått er relativt kompliserte med mange skjønnsmessige vurderinger som igjen kan føre til usikkerhet og evt. for vid tolkning av når man kan dele taushetsbelagte opplysninger. Det gjelder særlig der man skal vurdere om deling av taushetsbelagte opplysninger utgjør et "uforholdsmessig inngrep" etter nytt lovforslag § 13 b andre ledd og evt. om det må gis informasjon til den det gjelder, jf. forslag til informasjonsplikt i § 13 g. Det er viktig at departementet i det videre lovarbeidet så langt som mulig tar hensyn til at reglene bør være så enkle og praktikable som mulig, samtidig som at personvern hensyn ivaretas.

Vennlig hilsen
Virksomhetsutvikling og styring - STAB

Henrik Lund Pedersen
Leder Stab

Edona Maksutaj
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Postadresse:
Virksomhetsutvikling og styring
- STAB
Postboks 2110 Vika
0125 OSLO

Saksbehandler:
Edona Maksutaj

Edona.Maksutaj@konfliktraadet.no